

**CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/13

**FACULTATEA MEDICINĂ NR.1
PROGRAM DE STUDIU 0913.1
ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE**

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării curriculare Facultatea Medicină
Proces verbal nr. 1 din 28.08.23
Președinte prof. univ., dr.hab.șt.med.
Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
Proces verbal nr. 1 din 26.09.23
Decanul Facultății conf. univ., dr.hab. șt.med.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr. 14 din 07.07.2023
Șef catedră prof. universitar. dr.hab. șt. med
Ghenadie Curocichin _____

CURRICULUM

DISCIPLINA: ÎNGRIJIRI ÎN MEDICINA DE FAMILIE

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Gîțu Lora, asist. univ.

Muntean Maria, asist. univ.

Postica Ludmila, asist. univ.

Chișinău, 2023

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/13

I. PRELIMINARII

Medicina de familie este specialitatea care asigură o asistență medicală comprehensivă și bio-psiho-socială, pentru pacienți de toate vârstele și ambele sexe, în care individul este abordat atât în condiții de sănătate, cât și în condiții de boală, acoperă nevoile în problemele de sănătate ale individului, familiei și comunității. Medicina de familie este o disciplină academică și științifică ce are un conținut propriu educațional, de cercetare, de medicină bazată pe dovezi și de activitate clinică, precum și o specialitate clinică orientată spre asistența primară.

Cursul de instruire universitară la specialitatea Medicina de familie este introdus în curriculum universitar pentru studenții de la Asistența Medicală Generală în anul III de studii, semestrul VI și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practicii Generale/Medicinei de familie conform Agendei Educaționale EURACT. În prealabil, studenții vor acumula cunoștințele și abilitățile necesare la specialitățile de bază, care vor ajuta la formarea competențelor specifice de îngrijiri în Medicina de familie. Conținutul cursului este structurat pentru a favoriza completarea cunoștințelor studenților despre specialitate, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, obiectivele, rolurile, principiile și conținutul practicii asistentului medical de familie, cu rolul medicinei de familie în sistemul de sănătate modern, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în oficiul medicului de familie și la domiciliu pacientului, cu pachetul de servicii prestat, cu îngrijirea omului sănătos și necesitățile lui, cu organizarea consultației centrate pe pacient și familie, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu particularitățile în formulare a diagnosticului și tratamentului în medicina de familie, cu asistența medicală a colectivităților, cu aspectele de prevenție, cu actele medicale ce reglementează activitatea asistentului medical de familie.

• Misiunea curriculumului în formarea profesională

Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității asistentului medical de familie și rolul lui în echipa de asistență medicală primară. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului asistentului medical de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de comunitate.

Cunoașterea organizării și funcționării echipei medicului de familie, asigura șansa studentului de la AMG să înțeleagă necesitatea și rolul asistenței medicale primare în sistem, căile eficiente de colaborarea interdisciplinară și pregătirea teoretică necesară pentru realizarea ulterioară a stagiului practic în medicina de familie.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română
- Beneficiari: studenții anului III, Facultatea Medicină, specialitatea Asistență Medicală Generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.06.O.046		
Denumirea disciplinei	Îngrijiri în medicina de familie		
Responsabil de disciplină	Ghenadie Curocichin, dr.hab.șt.med., prof. univ		
Anul	III	Semestrul	VI
Numărul de ore total, inclusiv:	150		
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	30
Seminare	30	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/13

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
 - Să definească rolul și competențele profesionale ale asistentului medical de familie prin prisma cerințelor organizațiilor internaționale – OMS, WONCA EUROPE, EURACT;
 - Să cunoască managementul practicii medicale primare și organizarea activității echipei medicului de familie în oficiu și la domiciliu în condiții de asigurări obligatorii în medicină;
 - Să numească activitățile asistentului medical de familie în contextul familiei și cu rolul familiei în depășirea problemelor legate de boală;
 - Să cunoască etapele consultului centrat pe pacient și deprinderile de comunicare necesare pentru realizare;
 - Să listeze principiile și abilitățile necesare pentru soluționarea problemelor specifice de sănătate în medicina de familie;
 - Să cunoască conceptele de abordare comprehensivă și holistică a pacienților;
 - Să înțeleagă rolul asistentului medical de familie în realizarea îngrijirilor în medicina de familie;
 - Să supravegheze evoluția bolnavului după intervențiile de nursing;
 - Să cunoască activitățile de prevenție primară, secundară și terțiară.
- **la nivel de aplicare:**
 - Să distingă principiile de bază ale bioeticii medicale în practica medicului de familie;
 - Să organizeze consultul medical bazat pe principiile abordării centrate pe pacient;
 - Să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul în scopul îmbunătățirii calității colectării informației medicale și stabilirii relațiilor eficiente medic-pacient;
 - Să aplice abordarea holistică în conduita pacienților;
 - Să realizeze consilierea persoanelor sănătoase;
 - Să completeze documentele de evidență și îngrijire a pacientului;
 - Să aplice procesul de îngrijire (nursing);
 - Să aplice intervențiile proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților;
 - Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală în baza realizărilor științei și practicii mondiale;
 - Să stabilească diagnosticul de nursing;
 - Să îndeplinească tehnicile de îngrijire, reieșind din standardele calificării în profesie.
- **la nivel de integrare:**
 - Să fie capabil să abordeze integral și individualizat pacienții;
 - Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient;
 - Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a îngrijirilor la necesitățile pacienților.
 - Să fie competent în identificarea rolului medicinei de familie ca specialitate în sistemul de sănătate al Republicii Moldova.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului III necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- Cunoașterea disciplinelor fundamentale și de specialitate studiate în anii precedenți
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Competențe în utilizarea TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 4/13

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore			
		Prelegeri	Lucrări practice		Lucru individual
			S	LP	
1.	Medicina de familie ca specialitate.	3	3	2	
2.	Managementul practicii medicale. Activitatea echipei medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină în oficiu și la domiciliu.	3	3	2	10
3.	Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Comunicarea – instrument important în activitatea asistentului medical de familie.	3	3	4	6
4.	Profilaxia în practica asistentului medical de familie. Activitățile echipei de AMP.	3	3	2	6
5.	Nursingul omului sănătos. Promovarea sănătății. Activitățile asistentului medical.	3	3	2	6
6.	Consiliere comportamentală. Constructul celor 5 A și 5 R. Interviu motivațional.	3	3	4	6
7.	Consultul centrat pe pacient.	3	3	2	6
8.	Abordarea comprehensivă și holistică a pacientului. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate.	3	3	4	4
9.	Pacientul în contextul familiei. Asistența medicală la domiciliu. Asistența centrată pe familie.	3	3	4	6
10.	Pacientul cu probleme acute sau de urgență. Rolul asistentului medical.	3	3	4	10
Total		30	30	30	60

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Înregistrarea corectă a datelor în evidența primară:
 - registrul de consultații,
 - registrul de boli cronice și infecțioase,
 - registrul vaccinărilor,
 - registrul de tratamente
- Identificarea grupelor de risc și problemelor de sănătate a pacienților
- Tehnici de consiliere a familiei pentru vaccinare
- Tehnica efectuării de vaccinări din programul de imunizări
- Modalități de raportare a vaccinărilor și a reacțiilor adverse
- Realizarea cartografiei de vaccinare
- Identificare grupurilor țintă pentru realizarea măsurilor profilactice
- Gestionarea corectă a reziduurilor menajere, a instrumentelor taietoare-înțepătoare și a materialelor cu potențial septic
- Elaborarea de programe și modalități de desfășurare a activităților de educație pentru sănătate

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 5/13

- Stabilirea nevoilor de îngrijiri generale de sănătate de natură preventivă, curativă și de recuperare
- Măsurarea parametrilor somatometrici (G, H, IMC circumferința taliei)
- Măsurarea corectă a tensiunii arteriale
- Măsurarea frecvenței cardiace
- Măsurarea temperaturii corporale
- Efectuarea antropometriei la adult
- Examinarea clinică a glandelor mamare
- Tehnica efectuării și interpretării testelor rapide (glicometru/lipidometru)
- Tehnica efectuării pulsoximetriei
- Tehnica efectuării electrocardiogramei
- Tehnica determinării acuității vizuale
- Tehnica măsurării tensiunii oculare
- Tehnica efectuării pefmetriei
- Utilizarea și interpretarea scorului de risc cardiovascular (diagramele SCORE)
- Utilizarea și interpretarea chestionarului AUDIT
- Utilizarea și interpretarea scorului FAGERSTROM
- Evidența și completarea truselor medicale
- Identificarea factorilor de risc individuali
- Aplicarea interviului motivațional în schimbarea comportamentală a adultului

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Medicina de familie ca specialitate. Premise istorice. Implementarea și dezvoltarea medicinei de familie în lume și în Republica Moldova.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinei de familie• Să listeze deosebirile dintre Asistența medicală primară și cea specializată• Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate• Să enumere competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie.	Definiția Medicinei de familie după Organizația Mondială a Sănătății și EURACT. Definiția Asistenței Medicale Primare. Conținutul Medicinei de familie. Rolul Medicinei de familie în sistemele moderne de sănătate. Funcțiile și domeniile de activitate în Medicina de familie. Istoricul dezvoltării și implementării Medicinei de familie în lume și în Republica Moldova. Actele normative ce au reglementat procesul de organizare a Asistenței Medicale Primare după principiul medicului de familie. Educația în specialitatea Medicina de familie: istoric, forme, sistem curricular, baze clinice. Competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. Agenda educațională EURACT.
Tema 2. Managementul practicii medicale primare. Organizarea activității echipei de asistență medicală primară în oficiu și la domiciliu. Activitatea asistentului medical de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească noțiunea de management al practicii medicale primare• Să descrie modelele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări• Să specifice particularitățile organizării practicii medicinei de familie în Republica Moldova• Să listeze documentația care reglementează activitatea echipei de asistență medicală primară• Să descrie procesul de organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu	Competențele necesare pentru formarea specialistului medic de familie. Noțiunea de management al practicii medicale primare. Obiectivele managementului practicii medicale primare. Modele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări. Organizarea medicinei de familie în Republica Moldova. Documentația ce reglementează activitatea echipei medicului de familie. Obiectivele educaționale în domeniul managementului practicii medicale primare. Principiile de organizare a lucrului Activitatea asistentului medical de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină: tipuri de servicii.

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/13

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">Să distingă principiile Asigurărilor Obligatorii în MedicinăSă cunoască pachetul de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale.	Documentația medicală și sistemul informațional.
Tema 3. Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Comunicarea – instrument important în activitatea asistentului medical de familie.	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască principiile fundamentale de bioetică medicalăSă demonstreze abilități etice și deontologiceSă informeze și să realizeze procedura de obținere a consimțământului informat explicitSă definească tipurile de comunicareSă descrie principalele elemente ale unui proces de comunicareSă posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între asistentul medical și pacientSă înțeleagă rolul ascultării în procesul de comunicareSă cunoască barierele comunicăriiSă demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultuluiSă aplice principiile de bază ale bioeticii medicale în cadrul comunicării.	Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Principii fundamentale de bioetică medicală: autonomia, neadunarea, binefacerea, dreptatea. Definiții și generalizări. Tipuri de consimțământ informat: explicit, tacit, implicit, prezumtiv. Carențe, dificultăți de aplicare. Pacientul competent și incompetent pentru luarea deciziilor. Sinceritatea și veridicitatea. Dreptul pacientului la adevăr. Responsabilitatea asistentului medical de familie. Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între asistentul medical și pacient. Scopurile comunicării asistent medical-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală și nonverbală. Fazele ascultării. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Comportamentele emițătorului și ale receptorului. Bariere ale comunicării. Aspecte etice ale comunicării cu pacientul.
Tema 4. Profilaxia în practica asistentului medical de familie. Activitățile echipei de AMP.	
<ul style="list-style-type: none">Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătateSă descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătateaSă cunoască particularitățile individuale care pot influența apariția și evoluția unor boliSă listeze cauzele și etapele de tranziție de la sănătate la boalăSă definească rolul asistentului medical de familie în domeniul sănătății la diferite niveleSă enumere tipurile, scopurile activităților preventive.	Definiția sănătății. Factorii care determină sănătatea. Conceptul contemporan al determinantelor sănătății. Interdependența factorilor determinanți de sănătate. Cauzele evoluției de la sănătate la boală. Etapele evoluției de la sănătate la boală și rolul asistentului medical de familie. Rolul medicului de familie în consolidarea sănătății populației deservite. Activitățile preventive în practica asistentului medical de familie. Scopurile și conținutul. Imunizările. Metodele de identificare a problemelor de sănătate în comunitate. Sursele de informație, principiile și metodele de priorizare a problemelor de sănătate ale comunității.
Tema 5. Omul sănătos. Promovarea sănătății. Copilul sănătos. Activitățile asistentului medical.	
<ul style="list-style-type: none">Să identifice rolul asistentului medical de familie în organizarea și efectuarea măsurilor de promovare a sănătățiiSă cunoască obiectivele și principiile promovării sănătățiiSă identifice grupele de risc la copii de diferite vârsteSă cunoască conținutul promovării sănătății la adulții sănătoși	Definiția noțiunii „Promovarea sănătății”. Obiectivele și principiile. Educația pentru sănătate ca un element important al activităților de promovare a sănătății. Promovarea sănătății bazată pe comunitate/instituție. Identificarea factorilor de risc, formarea grupurilor cu risc sporit și determinarea necesităților de prevenție. Integrarea promovării sănătății și diferitor tipuri de profilaxie în activitatea cotidiană.

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/13

Obiective	Unități de conținut
Tema 6. Consiliere comportamentală. Constructul celor 5 A și 5 R. Interviu motivațional.	
<ul style="list-style-type: none">Să descrie metoda consultului comportamentalSă cunoască etapele interviului motivaționalSă enumere etapele consilierii după modelul celor 5 A și utilizare luiSă cunoască modelul celor 5 R și domenii de aplicare	Consultul în domeniul modificării comportamentului în asistența medicală primară. Interviu motivațional. Posibilitatea aplicării de către asistentul medical de familie. Consiliere comportamentală după modelul celor 5 A și 5 R. Domenii de aplicare a consilierii comportamentale de către asistentul medical.
Tema 7. Consultul centrat pe pacient. Funcții delegate și independente.	
<ul style="list-style-type: none">Să diferențieze elementele specifice ale consultului în medicina de familieSă definească scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familieSă cunoască rolul asistentului medical și pacientului în cadrul consultației centrate pe pacientSă dezvolte abilitățile de organizare a unei consultații.	Conținutul și procesul consultației centrate pe pacient. Modelul Cambridge-Calgary al consultului medical bazat pe comunicare efectivă. Deprinderi necesare pentru a conduce consultul centrat pe pacient. Rolul asistentului medical și pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient. Fazele consultului medical: inițierea interviului, colectarea informației, stabilirea relației pozitive, explicarea și planificarea, închiderea consultului. Cauzele unui consult nereușit.
Tema 8. Abordarea comprehensivă și holistică a pacientului. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate.	
<ul style="list-style-type: none">Să definească conceptul de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătateSă demonstreze abilități de conduită a pacientului cu probleme complexe de sănătateSă cunoască factorii care intervin în conduita bolnavilor croniciSă cunoască conceptul holistic pentru îngrijirea pacientului cu problemeSă cunoască postulatele Modelului Bio-Psiho-Social în practica medicalăSă aplice modelul bio-psiho-social în abordarea pacientuluiSă identifice cauzele non-complianceiSă cunoască acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți.	Modelul de abordare bio-psiho-socială a pacientului. Postulatele Modelului Bio-Psiho-Social în practica medicală. Circumstanțe culturale și de existență. Problemele nediferențiate Soluționarea problemelor specifice în conduita pacientului cu probleme. Complianța bolnavilor. Explicațiile non-compliancei. Acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți. Managementul simultan al diferitor stări patologice prezente la un pacient, boli acute și probleme cronice. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare. Managementul bolilor cronice. Factorii care intervin în conduita bolnavilor cronici. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing.
Tema 9. Pacientul în contextul familiei. Asistența medicală la domiciliu. Asistența centrată pe familie.	
<ul style="list-style-type: none">Să definească etapele evoluției familiei ca sistemSă cunoască noțiunile de bază despre familie și funcțiile eiSă listeze tipuri de familie și modele de intercomunicare familialăSă cunoască particularitățile familiei contemporane și impactul asupra sănătățiiSă cunoască etapele ciclului familiei și impactul lor asupra stăriiSă elaboreze și să aplice planul individualizat	Generalități. Definiția familiei. Clasificarea familiilor. Funcțiile de baza ale familiei. Tipuri de familie și stiluri intercomunicării familiale. Familia funcțională și familia disfuncțională. Familiile în stare de risc. Colaborarea cu asistența socială. Ciclul vieții de familie. Îmbunătățirea ciclului de viață al familiei. Importanța înțelegerii ciclului vieții de familie. Evenimente planificate și neplanificate din viața familie, impact. Familia și boala. Impactul bolii asupra familiei. Impactul familiei asupra bolii. Conceptul de îngrijiri „centrate pe familie”. Stiluri de bune practici de informare a familiei despre îngrijirea bolnavului la domiciliu. Asistența medicală la domiciliu.

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 8/13	

Obiective	Unități de conținut
<p>de îngrijiri pentru pacientul aflat la tratament la domiciliu</p> <ul style="list-style-type: none">Să identifice rolul familiei în luarea deciziilor	
Tema 10. Pacientul cu probleme acute sau de urgență. Rolul asistentului medical.	
<ul style="list-style-type: none">Să definească particularitățile pacientului cu probleme acute/urgenteSă aprecieze gravitatea pacientului cu probleme acuteSă descrie acțiunile asistentului medical în sala de triaj la etapa de preconsultSă cunoască rolul asistentului medical în acordarea primului ajutor	Definirea pacientului cu probleme acute și/sau urgente. Aprecierea gravității. Rolul asistentului medical în sala de triaj. Primul ajutor. Rolul asistentului medical.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale

- ✓ **CP1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale.** Obținerea de cunoștințe și know-how independent prin procesul de învățare formal și informal. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- ✓ **CP2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate.** Efectuarea educației pentru sănătate la nivel individual și comunitar, prin aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protejarea sănătății și stării de bine a indivizilor și grupurilor de care se îngrijește.
- ✓ **CP3. Realizarea procedurilor clinice.** Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de co-morbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.
- ✓ **CP4. Efectuarea îngrijirilor în asistență medicală (nursing).** Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementare îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate, inclusiv în stările de urgență și situații de criză. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare.
- ✓ **CP5. Manifestarea de leadership în cadrul activității practice.** Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea responsabilă în activitățile de organizare a muncii în echipă. Motivarea pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente.
- ✓ **CP6. Luarea deciziilor.** Integrearea abilităților de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor, identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, pentru atingerea

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/13

obiectivelor și îmbunătățirea rezultatelor. Analiza calității asistenței acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de asistent medical generalist.

Competențe transversale:

- ✓ **CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor în condiții de autonomie; aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.
 - ✓ **CT 2. Comunicarea eficientă și abilități digitale.** Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale. Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.
 - ✓ **CT 3. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă; distribuirea sarcinilor între membri pe niveluri subordonate; promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități. Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă.
 - ✓ **CT 4. Respectarea normelor de etică și deontologie.** Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale; Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Asigură activității libere și independente conform jurământului profesiei de medic.
- ✓ **Finalități de studiu**
- Descrierea rolului Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
 - Enumerarea competențelor de bază pentru o bună practică în Medicina de familie
 - Definirea modelelor de organizare a practicii medicale primare
 - Explicarea organizării lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu
 - Enumerarea tipurilor de servicii medicale acordate la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale
 - Identificarea factorilor care determină sănătatea conform conceptului contemporan
 - Cunoașterea particularităților individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli
 - Identificarea etapelor tranziției de la sănătate la boală și acțiunile medicului de familie
 - Enumerarea tipurilor, scopurilor și conținutului activităților preventive în medicina de familie
 - Specificarea organizării și efectuării măsurilor de promovare a sănătății
 - Realizarea consultului comportamental
 - Cunoașterea funcțiilor asistentului medical de familie în cadrul consultului centrat pe pacient
 - Demonstrarea abilităților de comunicare verbală și nonverbală necesare în cadrul consultului
 - Realizarea tratamentelor conform Protocoalelor Clinice Naționale și Standardizate
 - Identificarea tipurilor de supraveghere a tratamentului în medicina de familie
 - Cunoașterea particularităților în luarea deciziei terapeutice în medicina de familie
 - Definirea conceptului de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate
 - Identificarea factorilor care intervin în conduita bolnavilor cronici
 - Cunoașterea conceptului și postulatelor Modelului Bio-Psiho-Social
 - Identificarea cauzelor non-compliancei și acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți
 - Cunoașterea tipurilor de familie și funcțiile acestea
 - Identificarea particularităților familiei contemporane și impactul asupra sănătății
 - Determinarea etapelor ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate
 - Cunoașterea particularităților și avantajelor serviciilor centrate pe familie

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/13

- Identificarea rolului familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare
- Aprecierea gravității pacientului cu probleme acute sau urgente
- Definierea rolului asistentului medical în acordarea primului ajutor.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; interpretative; volumul muncii	Pe parcursul modului
2.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe site-ul catedrei și platforma Euract	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul modului
3.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Selectarea cazului clinic, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint – acuze, anamnestice, examen clinic, diagnostic prezumtiv, elaborarea planului de investigații, diagnosticul final și strategia terapeutică.	Demonstrarea prezentării studiului de caz	Pe parcursul modului
4.	Referate	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.	Prezentarea referatului	Pe parcursul modului
5.	Proiecte în grup realizarea posterelor	Selectarea tematicii posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului
6.	Portofolii de manopere practice	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi, asistenta medicală și sau	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/13

medicul de familie.

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei) Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor. Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei Îngrijiri în medicina internă se va dezvolta potențialul fiecărui student. Activitățile de învățare interactive au reale valențe formativ-educative ce le recomandă ca metode de succes pentru învățare și pentru evaluare:

- *Stimulează implicarea activă a studenților care își asumă responsabilitatea conștient;*
- *Exersează capacitățile de analiză și decizie, stimulează inițiativa studenților;*
- *Asigură clarificarea conceptuală și integrarea ușoară a cunoștințelor asimilate;*
- *Oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității studentului;*
- *Asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia.*

Sugestiile metodologice au în vedere deplasarea accentului de pe conținuturi pe cunoștințe, abilități și atitudini. Considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acesteia spre formarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care:

Utilizarea unei diversități de metode, de la cele tradiționale (expunerea didactică, conversația didactică, metoda observării, lucrul cu manualul, metoda exercițiului, trecând prin metode de dată mai recentă, algoritimizarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metodele de simulare, învățarea prin descoperire), până la metodele de ultimă generație (metoda brainstorming, sistem interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și gândirii, metoda cubului, discuția panel, joc de rol, metoda floare de lotus, metoda Mozaicul, știu/vreau să știu/am învățat, turul galeriei, studiul de caz clinic, portofoliul etc., care pot contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea social pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare, formarea capacității de autoanaliză și analiză a celorlalți din punct de vedere sociologic și antropologic.

Precum și folosirea unor activități de învățare care să conducă la consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv (analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea) și la dobândirea competențelor de comunicare adecvată în spațiul social.

- **Metode de predare și învățare utilizate**

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteza
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Observare clinică
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 12/13	

- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup
- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizual

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Evaluarea poate fi efectuată:

a. *La începutul modului* – evaluare **inițială**.

Instrumente de evaluare inițială pot fi orale și scrise. Reflectă nivelul de pregătire al elevului. Exemple: *întrebări; chestionare; exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat; brainstorming.*

b. *Curentă, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*

Instrumentele de evaluare continuă pot fi diverse - probe orale, scrise, practice. Evaluarea va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate ale acestora, corelate cu tipul de evaluare specificat în **Standardul de Pregătire Profesională** pentru fiecare rezultat al învățării. Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp. Exemple: *fișe de observație; fișe test; fișe de lucru; fișe pentru evaluarea/autoevaluarea abilităților; teste docimologice: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme; brainstorming; proiect; mozaicul; teme de lucru; prezentare*

Finală:

- Evaluarea deprinderilor practice
- Examen oral
- Evaluarea test control asistat la calculator

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/13

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Cuznețov, Larisa. Etica educației familiale. Chișinău: CEP ASEM, 2000, 297 p. Manual
2. Matei, D. Esențialul în medicina de familie, București, 2007. Manual
3. Nemerenco, A. Asistența medical primară – noțiuni, principii, Chișinău, 2007. Recomandare metodică.
4. Restian, Adrian. Bazele medicinei de familie. București, vol. I, II, III, 2003, 2001. Manual.

B. Suplimentară:

5. Chicu, Valeriu, Curocichin, Ghenadie, Friptuleac, Grigore. Promovarea sănătății. Chișinău, 2006. Manual
6. Cuznețov, Larisa. Curriculum Educația pentru familie..Chișinău: Museum, 2004, 280 p. Manual
7. Enăchescu. Viorelia, Pârvulescu. Viorel, Beznă. Sorin, Florea. L, Puiu. I. Medicina de familie. Curs universitar pentru studenții anului VI. Editura Medicală universitară, Craiova, 2006. Manual.
8. Ețco. C., Managementul în sistemul de sănătate, Chișinău, 2006. Manual.
9. Ilicea. Eug., Medicina de familie, Buzău, 2001. Manual
10. Jan van Es, Ciornelius. „Medicul de familie și pacientul său”. București, 1997. Manual
11. Legea “Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr.1585-XII din 27.02.1998.
12. Ordinul Nr. 695 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova din 2012.
13. Puiu, I. Copilul cu dizabilități. Aspecte de dezvoltare și comportament. Chișinău, 2004, Manual
14. Rakel, E. Textbook of Family Medicine, Ninth Edition (2016), formă electronică
15. Tintiuc, D. și al., Managementul asistenței medicale primare în Republica Moldova, 2005. Recomandare metodică.
16. Țirdea, T.N. *Bioetică: origini, dileme, tendințe*. Chișinău, 2005 Recomandare metodică.
17. Voiculescu, Marin /Red. Medicină generală, Vol.1, București, 1990. Manual
18. Грабер, Марк А., Лантернер, Мэтью Л. Руководство по семейной медицине. Пер. с англ. под ред. Г.Е. Ройтберга. М.: Издательство БИНОМ, 2002. 752 с.
19. Денисов, И.Н., Мовшович, Б.Л. Общая врачебная практика (семейная медицина). Практическое руководство. М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2005. 1000 с. Manual.
20. Профилактика в общей врачебной практике. Под ред. Проф. О.Ю. Кузнецовой и проф. И.С. Глазунова. СПб.: Издательский дом СПбМАПО, 2004. 283 с. Manual.

www.globalfamilydoctor.com

www.woncaeurope.org

www.euract.org

www.who.int